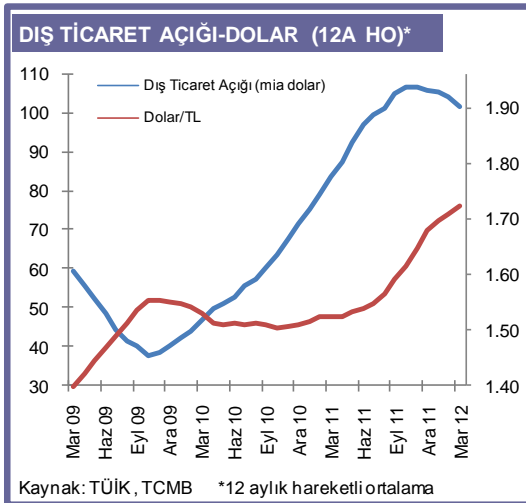
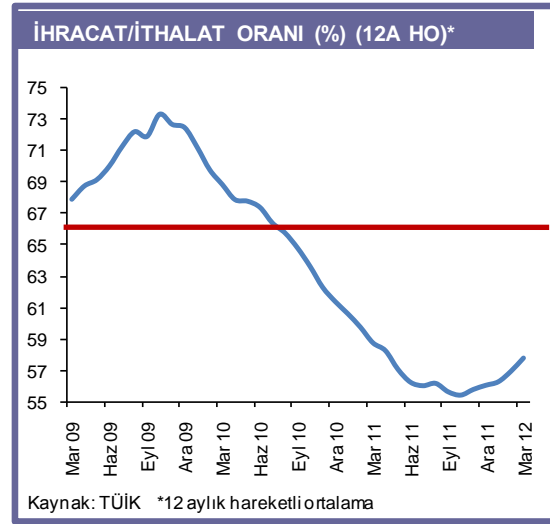

EKONOMİ BÜLTENİ 108

30 Nisan 2012

İç ve Dış Talep Dengelenmesi Devam Ediyor. MB, Sıkı Politikalarla Dengelenmeyi Sürdürmede Israrlı...

TÜİK tarafından açıklanan dış ticaret verilerine göre; 2012 yılı Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %12.2 artarak 13.25 milyon dolar, ithalat ise %4.8 azalarak 20.59 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Aynı dönemde dış ticaret açığı ise %25.3 azalarak 7.34 milyon dolara geriledi. Mart ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı %64.3 düzeyinde gerçekleşerek, bir önceki aya göre 0.2 puanlık bir gerileme gözlemlendi. İhracatın ithalatı karşılama oranının son 10 yıllık ortalaması %65 olup, bu düzeyin önemli bir sınır oluşturduğu görülmektedir. Son 12 aylık dönemde ise, ihracat %16.4 artarak 138.91 milyar dolara, ithalat %18.4 artarak 240.44 milyar dolara yükseldi. Aynı dönemde, ihracatın ithalatı karşılama oranı Ekim 2011 itibariyle %55 minimum değere ulaşmasının ardından, Mart 2012'de önceki döneme göre 1 puan aşağı olsa da %58 düzeyini tekrar yakaladığı görülmektedir. Bu değer uzun vadeli ortalama olan %65'in oldukça altında olması, Ekim 2011'de başlayan iyileşme eğiliminin devamını desteklemektedir. 2012 yılının ilk çeyreğinde, AB borç krizindeki hafifleme ve ABD'nin ılımlı büyümesinin küresel ölçekte bir rahatlatma sağlaması yurtiçinde TL'nin değer kazanmasına katkı yapmıştır. TL'nin değer kazanması ve bunun gecikmeli etkileri, önümüzdeki dönemde iç ve dış talep dengelenmesini bir müddet ertelenmesine neden olabilir. Ancak, **MB'nin son PPK toplantısında; para politikası araçlarının kullanılmasında enflasyonun öncelikli hedef oluşturacağını açıklaması, sıkı politikaların devam edeceğini ve dolayısıyla iç ve dış talep dengelenmenin değerli TL'ye rağmen devam ettirilmeye çalışılacağını göstermektedir. Bu karar, kredi notu artışı için koşul olarak ortaya konan cari açığın azaltılması hedefi ile de örtüşmektedir.**

Son 12 Aylık Birikimli Dış Ticaret Açığı, Ekim 2011'deki Tarihi Zirvesinin %5 Altına Geriledi.

Dış ticaret açığı, Mart ayında önceki yılın aynı ayına göre %25 azalarak 7.34 milyar dolara gerilerken, son 12 aylık dönemde ise bir önceki döneme göre %21 artışla 101.58 milyar dolar olmuştur. Son 20 yılda, dış ticaret açığı rekoru; 12 aylık dönemler itibariyle kümülatif olarak 106.7 milyar dolar ile Ekim 2011'de oluşmuştur. Bu tarihten itibaren ivme kaybı hızlanan dış ticaret açığı, 12 aylık ortalamalara göre Ekim ayındaki rekor değerinin %5 altına gerilemiştir. 12 aylık birikimli dış ticaret açığında Ekim ayında başlayan gerilemenin **2012 yılı ikinci çeyrekte de devam ederek, 95 milyar dolar düzeyinde oluşmasını beklemekteyiz.**

Ocak-Mart Döneminde AB pazarındaki ihracat kaybı Orta Doğu Ülkeleri ile Telafi Edildi.

Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı ülkeler arasında, 2012 yılının ilk çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre en hızlı ihracat artışı %99 ile Libya'ya gerçekleşirken, bunu %85 ile Mısır, %58 ile S.Arabistan, %41 ile Irak ve %31 İran izlemektedir. İhracat payının azaldığı ülkeler ise İtalya (-2 puan) ve Almanya (-1 puan) dikkati çekmektedir. En çok ithalat yapılan ülkelere bakıldığında ise; ilk sırada %10.94'lük payla Rusya dikkati çekerken, bunu sırasıyla %9.07 ile Çin ve %8.66 ile Almanya izlemektedir. İran'dan yapılan ithalat payının 2.3 puan artışı da göze çarpmaktadır. Bu ülkeden yapılan ithalat ilk çeyrekte %52 oranında artarak 3.7 milyar dolara ulaşmıştır.

EN ÇOK DIŞ TİCARET YAPILAN ÜLKELER (OCAK-EYLÜL 2012)

İHRACAT			İTHALAT		
Ülke	Milyon \$	% Pay.	Ülke	Milyon \$	% Pay.
Almanya	3325	9.55	Rusya	5771	10.94
Irak	1761	7.01	Çin	5008	9.07
İngiltere	1833	6.01	Almanya	5104	8.66
İtalya	2107	4.63	İran	2422	6.63
Fransa	1645	4.48	A.B.D.	4164	6.39
Rusya Fed	1411	4.31	İtalya	3082	5.50
A.B.D.	1111	4.13	Fransa	2273	4.02
İran	889	3.29	İspanya	1464	2.51
B.A.E.	1012	3.02	İngiltere	1359	2.43
İspanya	978	2.74	G. Kore	1452	2.34

Dünya Ticaretinin %67'sini Kontrol Eden AB ve Asya Pazarlarındaki Yavaşlamaya Bağlı Olarak Küresel Ticaretin Sadece %3.7 Artması Bekleniyor...

Dünya ticaret hacmi 2011'de %5 artmıştı. Bu, 2010'daki %13.8'lik büyümenin ardından oldukça keskin bir iniş oldu. Dünya Ticaret Örgütü (WTO) projeksiyonuna göre; 2012'de küresel ticaret hacminin hafifleyen bir ivme kaybıyla 3.7% artması beklenmektedir. 20 yıllık ortalama büyümenin %6 olması ise, küresel ticaretteki yavaşlamanın ne derece keskin olduğunu ortaya koymaktadır. Dünya ticaretinin %30'u Asya, %37'si Avrupa'nın elindedir. Dünya Ticaretinin 24 trilyon dolar ile yaklaşık %67'sini kontrol eden AB ve Asya pazarlarındaki yavaşlama, küresel ticaret hacmini baskı altında tutmaktadır. Bu baskının, son olarak küresel ticarete %18'lik payı bulunan ABD ekonomisinin ilk çeyrekte sadece %2.2 büyüyerek yavaşlamaya başlamasıyla daha da artması beklenebilir.

Devam Eden AB Borç Krizi ve ABD'nin de Resesyondaki Ülkeler Kervanına Katılması, Küresel Riski Yükseltti... MB'lerinden Genişlemeci Politikalar Bekleniyor.

Kritik bölgelerdeki son gelişmelere baktığımızda; AB borç krizinin çözümü için uygulanan mali sıkılaştırma önlemleriyle yavaşlayan ekonomik aktivite, kredi derecelendirme kuruluşları tarafından değerlendirilmeye devam etmektedir. Nitekim son olarak, S&P, İspanya'nın kredi notunu ekonomisindeki zayıf gidişat sebebiyle bir kademe düşürdü. Avrupa'daki yavaşlama yüksek düzeyde ekonomik ilişkileri olan özellikle Çin ve Japonya gibi ülkelerin dış ticaretini olumsuz etkilemeye başladı bile. Japonya Merkez Bankası'nın, bu etkileri en aza indirmek üzere varlık alım programını genişletme kararı alması ise bir miktar umutları arttırdı. Avrupa ve Asya'da büyüme yavaşlarken, ABD'de ilk çeyrekte sadece %2.2'lik bir büyümeyle ivme kaybederek, küresel resesyona dahil oldu. IMF ABD'nin ılımlı büyümesinin devam etmesi sebebiyle 2012 yılı küresel büyüme tahminini %3.3'ten %3.5'e çekmişti. ABD'de açıklanan son rakamların yavaşlamayı işaret etmesiyle bu tahminlerin düşürülmesi beklenebilir. IMF'nin Türkiye için büyüme tahmini ise %2.3 düzeyindedir.

Özetle, yüksek kurun gecikmeli etkileri hafiflese de, MB'nin uyguladığı enflasyon odaklı sıkı para politikası iç ve dış talepteki dengelenmenin devam etmesi beklenebilir. AB ve Asya pazarındaki yavaşlamanın ABD'ye de yansımaya başlaması, küresel ticareti baskı altında tutmaktadır. Dünya Ticaret Örgütü tahminine göre; 2012 yılında ticaretin küresel ölçekte %3.7, Türkiye'nin içinde yer aldığı gelişmekte olan ülkeler grubunda ise %4.5 büyümesi bekleniyor. Türkiye, AB ve Asya pazarlarıyla sahip olduğu yüksek korelasyona sebebiyle dış ticaret hacminde beklenen yavaşlamadan etkilenebilecektir. Burada, Türkiye'nin yeni pazar geliştirme çalışmalarını sürdürmesi önem kazanmaktadır. **OKFRAM olarak**, dış ticaret açığının kazandığı iyileşme trendinin, MB'nin sıkı para politikasının devamı ve yeni ihracat pazarlarının geliştirilmesine bağlı olarak devam etmesini beklemekteyiz. 12 aylık birikimli dış ticaret açığında Ekim ayında başlayan gerilemenin 2012 yılı ikinci çeyrekte de devam ederek 95 milyar dolar düzeyinde oluşması beklenebilir. En önemli risk unsurları; AB, Asya'nın ardından ABD'den gelen yavaşlama sinyallerinin güçlenmesi ve petrol fiyatlarındaki artış ihtimali ön plana çıkmaktadır.